

Η ΚΟΡΗ
ΤΟΥ ΠΑΝΤΟΠΩΛΟΥ.

Κωμωδία εἰς μίαν πράξιν.

ὑπὸ

Ἀγγέλου Σ. Βλάχου.

Διδαχθεῖσα τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ ἐν Ἀθήναις
Θεάτρου, τῇ 5ῃ Ἰανουαρίου 1866.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΥΠΟΚΡΙΤΑΙ

κατὰ τὴν πρώτην παράστασιν.

ΘΑΝΑΣΗΣ, παντοπώλης.

ΣΤΑΜΑΤΑ, σύζυγός του.

ΜΑΡΙΓΩ, θυγάτηρ των.

ΘΟΔΩΡΗΣ, υπηρέτης των.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, υπηρέτης

Πρεσβείας, ἐν οἰκοστολῇ (*livrée*).

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΣΟΥΤΣΛΑΣ.

ΕΛΕΝΗ ΞΑΥΕΡΙΟΥ.

ΠΙΠΙΝΑ ΜΠΟΝΑΣΕΡΑ.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΧΕΛΜΗΣ.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΑΛΕΞΙΑ-

ΔΗΣ.

Ἡ σκηνὴ ἐν Ἀθήναις, ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Θανάση, τῷ 1865.

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΠΑΝΤΟΠΩΛΟΥ.

(Ἡ σκηνὴ παριστᾶ μικρὰν αἴθουσαν, καθαρῶς, ἀλλὰ κοινῶς καὶ ἀφιλοκάλως ηὔτρεπισμένην. Θύρα εἰς τὸ βάθος καὶ ἕτεραι πλάγαι. Ἐν τῷ μέσῳ στρογγύλη τράπεζα καὶ ἐπ' αὐτῆς ἀγγεῖον ὑέλινον μὲ ἰχθῦς. Δεξιόθεν μικρὸν τραπέζιον ἐστρωμένον μὲ λευκὸν πανίον. Ἐπ' αὐτοῦ ποτήριον περιέχον ἀνθοδέσμην, γύψινά τινα πρόστυχα ἀγαλμάτια, μικρὸν κάτοπτρον, καὶ ἄλλα ὁμοίας φύσεως κοσμήματα. Ἀριστερόθεν ἀνάκλιντρον κοινὸν, ἐστρωμένον ὡς συνήθως. Καθίσματα.)

ΣΚΗΝΗ Α΄.

Μαριγὼ μόνη (καθήμενὴ παρὰ τὸ μικρὸν τραπέζιον ὅτε μὲν κεντᾶ, ὅτε δὲ ἀναγινώσκει βιβλίον ἀνοιχτὸν ἐπὶ τῆς τραπέζης. Εἶνε ἐνδεδυμένη μετ' ἐζητημένης κομψότητος).

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἄχ πῶς μ' ἀρέσει αὐτὴ ἡ Μονταλαί! τί εὐφυῆς νέα πρέπει νὰ ᾔητον . . . τί γαλλικὰ πρέπει νὰ ἤξευρε! . . . (ἐγείρεται) ἤθελα νὰ ἤμην εἰς τὴν θέσιν της! Θεέ μου!! . . .

τί ὠραῖον πράγμα νὰ ζῆ* κανεῖς εἰς ἐκείνην τὴν ἐποχὴν!
Ἰππόται Σαυμαστοί, ἐρωμένοι γεμάτοι ρωμαντικότητα καὶ
βεμβασμὸν, εἰ ὅποιοι ν' ἀναβαίνουν τὴν νύκτα ἀπὸ τὰ παρά-
θυρα καὶ ἀπὸ τοὺς ἐξώστas, νὰ μονομαχοῦν δι' ἓν βλέμμα
σου, νὰ φονεύωνται δι' ἓν μειδίαμά σου! . . . (ἀναστενάζει)
"Ἄχ! ποῦ τοιαύτη ζωὴ σήμερον! Σήμερον ἔχεις ἓνα κύρ Θα-
νάση πατέρα, ὃ ὅποιος σοῦ λέγει ξηρὰ ξηρὰ καὶ στρογγυλά
(μιμνεῖται τὴν χονδρὴν φωνὴν τοῦ πατρός της) "— Κέρη
μου, Σὰ πανδρευδῆς." — "Μὰ, πατέρα. . ." — "Δὲν ἔχει
μὰ καὶ ξεμὰ, Σὰ πανδρευδῆς, Σὰ πάρης τὸν κύρ Νι-
κολῆ." — "Ἄλλὰ, πατέρα, εἶνε ἄκοιμπος ἄνδρωπος, εἶνε
πραγματευτής, μετρᾷ μὲ τὴν πῆχυν." — "Ἐ! καὶ μ' αὐτὸ
τί; εἶνε παλικάρι καλὸ, ἔχει τὸ δικό του, καὶ Σὰ σέ κάμη
νοικοκυρὰ ἀπὸ ταῖς πρώταις." — "Εὐχαριστῶ, δὲν θέλω νὰ
πανδρευδῶ. . . ." Αἰ! δηλαδῆ, αὐτὸ εἶνε κάπως ψεῦμα,
ἀλλὰ τί νὰ κάμη τινάς; παρὰ νὰ γίνῃ κυρὰ Νικολίχη, καλ-
λίτερα νὰ μείνῃ ἀνύπανδρη. Ὠραῖον πράγμα Σὰ ἦτον, μὰ
τὴν ἀλήθειαν, νὰ μάδῃ κανεῖς πιάνο, νὰ μάδῃ γαλ-
λικὰ, νὰ μάδῃ χορὸν, διὰ νὰ πάρη τὸν κύρ Νικολῆ. "Ἄς
νὰ μί!

(Ἀκούεται ἐκ τοῦ βάρους ἡ φωνὴ τοῦ Θανάση:) —
"Δὲν μοῦ κάνεις, παιδί μου, πήγανε στὸ καλό."

"Ἄχ! ἡ φωνὴ τοῦ πατρός μου . . . ἔρχετ' ἐδῶ. Θεέ μου,
ἂν εὔρη πάλιν βιβλίον ἐπάνω εἰς τὸ τραπεζάκι μου! "Ἄς τὸ
κρύψω. (Προχωρεῖ νὰ κρύψῃ τὸ βιβλίον, ἀλλ' εἰσελθόντος
τοῦ Θανάση, δὲν προφθάνει καὶ τὸ σκεπάζει ὑπὸ τὴν πο-
διάν της.)

ΣΚΗΝΗ Β΄.

ΘΑΝΑΣΗΣ (εἰσελθὼν διὰ τῆς θύρας τοῦ βάζους) καὶ ΜΑΡΙΓΩ.

ΘΑΝΑΣΗΣ. (Μὴ βλέπων τὴν Μαριγώ.)

Νὰ πάρῃ ὁ διάβολος! δὲν ἤξεύρω πῶς ἔγεινε ὁ κόσμος ἐδῶ εἰς τὴν Ἀθήνα. Ὅλοι γίνηκαν ἀφεντάδες, καὶ χάθη-
καν οἱ δοῦλοι.

ΜΑΡΙΓΩ (κατ' ἴδιαν).

Θυμωμένος εἶνε πάλιν.

ΘΑΝΑΣΗΣ (ὡς ἄνω, ἐξακολουθῶν).

Πέρνεις ἓνα βρωμόπαιδο ἀπὸ τὸν δρόμο, ἄνιφτο, ξεσκου-
φωτο, κουρελιασμένο . . . τὸ ξεβρωμίζεις, τοῦ βάζεις σκούφια
εἰς τὸ κεφάλι, τὸ κάνεις ἄνθρωπο . . . μόλις τὸ βάλῃς στὴ
ζυγαριὰ . . . νὰ το! πέρνει ὁ νοῦς του ἀέρα, δέλει νὰ σοῦ
γίνῃ ἀφέντης . . . Ἔβαλε μία πεντάρα στὴ σακκούλα του,
καὶ δαρρεῖ πῶς ψήλωσε μιὰ πιδαμὴ· δέλει νὰ σοῦ κάμῃ
καὶ αὐτὸς κατάστημα, νὰ σοῦ γίνῃ λέει καταστηματάρχης.
Σοῦ δίνει τὸ λοιπὸν μία κλωτσιὰ, σέ παραιτεῖ καὶ φεύγει.
Τρέχα σὺ πάλι ναῦρης ἄλλο δοῦλο διὰ νᾶχῃς πάλι τὰ ἴδια
ἕστερα ἀπὸ λίγο. . . (Μετά τινὰ παύσιν.) Κακομοιριασμένοι,
κακομοιριασμένοι! πέντε χρόνια μὲ εἶχε ἔστο σαρδελοβάρελο
τ' ἀφεντικό μου, νὰ φωνάζω “ἐννηὰ καὶ ἡ μυρουδάτη δέκα!”
ἄλλα πέντε χρόνια ἔκαμα στὴ ζυγαριὰ (σκεπτικώτερος)
πολλὰ ἦτανε, μὰ τὴν ἀλήθεια . . . (μειδιῶν αὐταρέσκως) μὰ
ἔλα ποῦ δὲν μοῦ εὔγεινε κανεὶς εἰς τὸ κράτημα τῆς ζυγα-
ριᾶς . . . καί, δέκα δράμια ἀπὸ κάδε ζύγι κάτι δὰ πῆ. Γι'
αὐτὸ καὶ τ' ἀφεντικό μου, σὰν εἶδε πῶς εἶχα κεφάλι, λέει·
“Θανάση, λέει, μοῦ ἤρθε μία ἰδέα λέει· νὰ σέ παντρέ-

ψωμε.” — “”Οχι, λέω, ἀφεντικό· εἶμαι, λέω, μικρὸς ἀκόμα.” — “Τί, λέει, μικρὸς καὶ κολοκύθια, λέει, νὰ σέ παντρέψω, λέει, νὰ σοῦ δώσω, λέει, μίαν ἀνεψιάν μου, καὶ νὰ σοῦ δώσω, λέει, καὶ ἓνα μερίδιο, λέει, στὸ μαγαζί, γιατί εἶσαι, λέει, παιδί μὲ κεφάλι, λέει, καὶ θέλω νὰ σέ κάμω, λέει, παιδί μου.” — “”Ε! τὸ λοιπὸν, λέω, ἀφεντικό, στὸ ὄνομα, λέω, τοῦ Θεοῦ.” Καὶ παντρεύθηκα! Μὰ εἶχα καὶ κεφάλι, εἶχα γνῶσι, εἶχα νιονιό· τώρα, ἀδελφέ, χάλασε ὁ κόσμος ντίπ! σήκωσαν κεφάλι μεγάλοι καὶ μικροί, ποῦ δὲν γνωρίζει τὸ σκυλί τὸν ἀφέντη του· τ’ εἶσαι σὺ καὶ τ’ εἶμ’ ἐγώ . . . ἀκοῦς; . . ., κολοιὸς καὶ κολοιός . . . (μετὰ μικρὰν παῦσιν). ”Ἐχεις τώρα καὶ τὴν κόρη σου τὴν κυρὰ Μαριώ . . . ποῦ δὲν τῆς ἀρέσουν, λέει, οἱ πραγματευτάδες . . . θέλει, λέει, ἡ μούρη της . . .

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἄλλὰ, πάτερ μου, πῶς θέλετε; . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ (στρεφόμενος μετ’ ἐκπλήξεως).

”Α! κοκκωνίτσα, ἐδᾶ ἦσουν;

ΜΑΡΙΓΩ.

Ναί, πάτερ μου, καὶ σᾶς ἀκούω τόσην ὄραν με ἐκπληξίν μου καὶ με ἐντροπήν μου.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Μ’ ἐντροπή σου λέει; καὶ γιατί παρακαλῶ;

ΜΑΡΙΓΩ.

Διότι, πάτερ μου, ἐντρέπομαι τῇ ἀληθείᾳ νὰ σᾶς ἀκούω νὰ διηγῆσθε τόσον ταπεινά πράγματα διὰ τὸν ἑαυτόν σας.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ταπεινά; όρίστε τώρα! σ' άρέσει; έγινε και τ' κοκκω-
νίτσα Μαριώ μεγάλη κυρία, γιατί έμαζε τρία φωτογράμ-
ματα, και τής φαίνεται ο πατέρας της ταπεινός.

ΜΑΡΙΓΩ (συνεσταλμένη).

Δέν είπα αϊτό.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

"Ε, κόρη μου, αύταις ή σαρδέλαις . . .

ΜΑΡΙΓΩ.

Ούφ!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Μάλιστα, μάλιστα, αύταις ή σαρδέλαις και ή ζυγαριά
έκαμαν σήμερα τήν πανευγενεία σου να μιλής περι δια
γραμμάτου, τὸ κατάλαβες; και αν δέν φοροῦσεν ο πατέρας
σου έδω και είκοσι χρόνια ποδιά λαδωμένη, δέν θα φοροῦσες
του λόγου σου σήμερα ποδιά μεταξωτή (λαμβάνει τὸ άκρον
της ποδιάς της Μαριώς). "Α! α! τί έχομεν κρυμμένο έδω,
παρακαλώ;

ΜΑΡΙΓΩ.

Τίποτε, τίποτε.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Πως τίποτε; (βλέπει τὸ βιβλίον). Τουτο τί είνε; . . .
παλι βιβλίο; Να τὰ πάρη ο διάβολος δια βιβλία! γέμισαν
τόν κόσμο σαν ταις ακρίδαις! Αυτοί οι φωτολογιώτατοι δέν
κάνουν άλλη δουλειά! γράψε, γράψε, πίνηξαν τήν 'Αθήνα·
καλά που βρίσκονται σαρδέλαις να Βάζωμε μέσα. (προσβλέ-
πων τὸ βιβλίον) ποιός ήξεύρει τί διαβολοϊστορίαις έχει μέσα
απ' εκείναις που γυρίζουν τὰ κεφάλια και στραβόνουν τὸ
μουαλό. Για φέρε να ιδω.

ΜΑΡΙΓΩ.

Δέν εἶναι τίποτε, καλὲ πατέρα, ἔχει τοὺς βίους τῶν Ἁγίων μέσα.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Καλὰ τὸ λοιπόν· φέρ' το 'δῶ. (Λαμβάνει καὶ ἀνοίγει τὸ βιβλίον· ἀναγινώσκει ἐπιπόνως κρατῶν αὐτὸ μακρὰν τῶν ὀφθαλμῶν του.) Ὁ ὑποκόμης τῆς Βαρ . . . ζέλ . . . ζόνης! . . . τί ἀρμένικα εἶν' αὐτά; ἐγὰ δέν ἔξεύρω κανένα ἅγιο μὲ τέτοιο ὄνομα.

ΜΑΡΙΓΩ (Μένει κατησχυμένη).

ΘΑΝΑΣΗΣ (Βλέπων αὐτὴν καὶ σείων τὴν κεφαλὴν).

Γιὰ ἄκουσε, πανευγενεστάτη! σοῦ εἶπα χίλιαις φοραῖς, αὐτὰ τὰ βρωμολογήματα νὰ λείψουν ἀπὸ τὸ σπῆτι, . . . τὸ κατάλαβες; (ρίπτει τὸ βιβλίον ἐπὶ τὴν τράπεζαν)· ἀρκετὰ βιβλία διάβασες στὸ σχολεῖο, καὶ ἀρκετὸν ἀέρα πῆρε ἀπ' αὐτὰ τὸ κεφάλι σου . . . τώρα εἶνε καιρὸς νὰ συλλογισθῆς καὶ τὸ σπῆτι λιγάκι· νὰ βοηθᾷς τῆς μάννας σου, νὰ παραγγέλνῃς τῆς δούλας, νὰ ρίχνῃς ἓνα μάτι στὸ μαγερευιό! . . . γιὰ καναπέδες καὶ γιὰ διαβάσματα δέν εἶμαστε! τελείωσε.

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἄλλὰ, πατέρα, τὰ βιβλία ἐξευγενίζουν τὴν καρδίαν καὶ ἀναπτύσσουν τὸν νοῦν . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Νὰ φτύσουνε τὸν νοῦ; τί πάει νὰ πῆ αὐτὸ πάλι; πῶς διάβολο δὲ τὸν φτύσουνε τὸν νοῦ . . .

ΜΑΡΙΓΩ (κατ' ἰδίαν).

Θεέ μου! τί περιορισμένος ἄνθρωπος!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Κατάλαβα πῶς τρελλάθηκες, Μαριώ μου! χαρά στὸν
χριστιανὸ ποῦ δὲ σέ πάρη στὴν βράχι του!

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἄρκει νὰ μὴν ἦγε ὁ κύρ Νικολῆς . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἄπ' αὐτὰ δὲν ἀκούει ὁ μπάρμπα Θανάσης· δὲ τὸν πάρη
καὶ δὲ πῆς κ' ἓνα τραγουδάκι. Δὲν ξεύρω, μὰ τὴν
ἀλήθειαν, ποῦ δὲ ναῦρω ἐγὼ ἄλλο γαμβρὸ, ποῦ νὰ μὴ σέ
ξεύρη καὶ να σέ δέλη . . .

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἄλλὰ, πάτερ μου, δὲν ἄρκει νὰ μὲ δέλη αὐτός, πρέπει
νὰ τὸν δέλω κ' ἐγώ.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θὰ τὸν δελήσης . . .

ΜΑΡΙΓΩ.

Καὶ ἂν δὲν τὸν δελήσω;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

ὦ! τόσο τὸ καλλίτερο, σ' ἀφίνω ἀνύπανδρη, κ' ἔχω διά-
φορο καὶ τὴν προῖκα· σοῦ ἀγοράζω μόνον ἓνα δύο γάτους
καὶ πέντ' ἕξη μικρὰ σκυλάκια, γιὰ νὰ διασκεδάξης ὅταν
βαρύνεσαι. Σ' ἀρέσει;

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἄλλ' αὐτὸ εἶνε τυραννία . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

ὦ! ὦ! ὠρέχθηκες ἐλευθερίαις ἢ εὐγενεῖα σου; (γελαῖ)
χά! χά! χά! καλοπεράσαμε βλέπεις ἐμεῖς ποῦ ταις φάγαμε
μὲ τὸ κουτάλι τῆς σούπας ταις ἐλευθερίαις.

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Οἱ προηγούμενοι καὶ Σταμάτα (εἰσερχομένη).

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Θανάση!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τί εἶνε, Σταμάτα;

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ἔνας ἄνθρωπος εἶν' ἔξω· ἔμαθε, λέει, πῶς ζητεῖς δοῦλο καὶ ἦλθε...

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Πές του νὰ ἔλθῃ μέσα.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ἐδῶ; ὦ μοῦ λερώσῃ τὸ σπῆτι... ἔχει μίαν πάστρα!...

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἔλα τώρα, ποῦ ὦ σοῦ λερώσῃ τὸ σπῆτι· βάλε νὰ τὸ σφουγγαρίσουν. (Ἡ Σταμάτα ἐξέρχεται.)

ΘΑΝΑΣΗΣ (πρὸς τὴν Μαρिγώ).

Αἴ! τί κάθῃσαι σὺ τώρα ἐδῶ; πύγαινε νὰ κυττάξῃς καμμιὰ δουλειὰ τοῦ σπητιοῦ...

ΜΑΡΙΓΩ.

Καλά, μὴ φωνάζετε καὶ πηγαίνω. (Ζητεῖ νὰ λάβῃ τὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης βιβλίον ὑπὸ τοῦ Θανάση χωρὶς νὰ τὴν ἰδῇ οὗτος, ὅστις περιπατεῖ ἐπάνω κάτω· ἀλλὰ δὲν ἐπιτυγχάνει καὶ ἐξακολουθεῖ περιφερομένη ἐπὶ τινὰς στιγμὰς εἰς τὴν σκηνήν.)

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τὸ λοιπὸν τί τριγυρίζεις;

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἦθελα...

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τί ἴδελες;

ΜΑΡΙΓΩ.

(Δεικνύει δειλῶς διὰ τῆς κεφαλῆς τὴν τράπεζαν.)

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τί πράμμα; τὸ βιβλίο;

ΜΑΡΙΓΩ.

(Κατανεύει διὰ τῆς κεφαλῆς.)

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Νὰ τὸ δείξω πρῶτα τοῦ Παππαδημήτρη, νὰ μοῦ εἰπῇ τί πράμμα εἶνε . . . καὶ τότες βλέπομεν.

ΜΑΡΙΓΩ. (Καθ' ἑαυτήν, ἀπερχομένη.)

Θεέ μου! καὶ ὁ Κωνσταντῖνος το ἔχει ἐνοικιασμένον.

ΣΚΗΝΗ Δ΄.

Θανάσης μόνος, εἶτα Σταμάτα καὶ Θεοδωρῆς.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τί ἔχω νὰ γίνω μ' αὐτὸ το κορίτσι! δέν εἶνε προκοπή· τὸ μυαλό του εἶνε χαλασμένο χωρὶς ἄλλο. Νὰ πάρη ὁ διάβολος τὴν ὥρα ποῦ τὴν ἔστειλα 'στὸ σχολεῖο!

ΣΤΑΜΑΤΑ.

(Εἰσερχομένη λέγει πρὸς τὴν θύραν.)

Ἔλα μέσα!

ΘΕΟΔΩΡΗΣ.

Καλημέρα τῆς εὐγενείας σας· ἡ πανευγενεία σου εἶσαι ὁ μπακάλης Θανάσης Παντῆς;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τὸ ἓνα παραπάνω, καὶ τὸ ἄλλο παρακάτω. Δέν εἶμαι

πανευγενεία μου, ἀλλὰ μονάχα καὶ ὀλομόναχα κὺρ Θανάσης.
Δὲν εἶμαι ὅμως καὶ μπακάκης, ἀλλὰ παντοπώλης.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Παντοπώλης; (καθ' ἑαυτόν) "Α! ἄ! αὐτὸ δὲ εἶνε ἑλλη-
νικόν. (Δυνατὰ πρὸς τον κὺρ Θανάση.) Μοῦ εἶπαν λοιπόν,
κὺρ παντοπώλη, πῶς εἶχες ἓνα δοῦλο . . . γομάρι . . . ποῦ
σοῦ ἔφυγε.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τὸν ἔδιωξα δηλαδὴ.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Σοῦ ἔφυγε, τὸν ἔδιωξες, τὸ ἴδιο κάνει, ἀφοῦ ἔφυγε. Καὶ
ὅτι πῶς εἶσαι ἀπελπισμένος πῶς δὲν μπορεῖς ναῦρῃς ἄλλο
δοῦλο.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ἀπελπισμένος; μὲ συμπάθειο! ψωμί στὸ μοναστήρι, καὶ
ἀπὸ καλογέρους ἄλλο τίποτε.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Κατὰ το ψωμί, κυρά μου, καὶ κατὰ τοὺς καλογέρους.

ΘΑΝΑΣΗΣ (καθ' ἑαυτόν.)

Βρέ, ἴσάν ἐξυπνος ἰμοιάζει τοῦτος ὁ βρομιάρης.

ΘΟΔΩΡΗΣ (ἐξακολουθῶν.)

"Ἐπειτα, κοκκίωνα μου, γιὰ συλλογίσου . . . τὸ ψωμί
ἀκρίβησε, . . . γιὰτί ἄρχισαν νὰ τὸ τρῶν καὶ τὰ γαϊδούρια . . .
καὶ οἱ δοῦλοι ὀλιγώστευσαν, γιὰτί ἄρχισαν νὰ γίνωνται
ἀφεντάδες.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Πῶς δὲν ἔγινες τὸ λοιπόν καὶ σὺ ἀφέντης;

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Δὲν βρίσκω δούλους· δὲν σοῦ εἶπα πῶς λιγώστευσαν;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Κ' ἔτσι λοιπὸν ἀπόμεινες καὶ σὺ δούλος;

ΘΟΔΩΡΗΣ (ἀναστενάζων).

Δούλος!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ποῦ εἶναι τ' ἀποδεικτικά σου;

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Εἰς τὸ φυλάκιόν μου.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Φυλάκιο σου; τί πάει νὰ εἰπῆ;

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Εἶνε ἐλληνικόν . . . Σὰ εἰπῆ . . . τζέπη (ψηλαφεῖ εἰς τὸν κόλπον τοῦ ἐπενδύτου του).

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Γιὰ νὰ ἰδῶ.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

(Τῷ δίδει ἓν τεμάχιον χαρτίου ρυπαρὸν καὶ ζαρωμένον.)
'Ορίστε· εἶνε ζαρωμένο κομμάτι . . . εἶχα τυλιγμένο μέσα λίγο τουλουμοτύρι.

ΘΑΝΑΣΗΣ!

(Ζητεῖ νὰ εὔρη τὰ ὀμματουῦαλιά του εἰς τὸν κόλπον του.)
Σταμάτα, δός μου τὰ γυαλιά μου μία στιγμὴ. (Ἡ Σταμάτα ἐξέρχεται.) Καὶ ποῦ ἔκαμες ὡς τώρα, παλληκάρι.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

"Ω! ἔκαμα σὲ πολλὰ σπύτια, κὺρ παντοπώλη· σὲ σπύτια σημαντικά.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Σὰν νὰ εἰπούμε; . . .

ΘΟΔΩΡΗΣ.

"Ἐκαμα σ' ἐνὸς κόντε . . . νὰ (ἐξάγει τὸν πῖλόν του) τὸ καπέλλο αὐτὸ εἶνε δικό του . . . καλὸς ἄνθρωπος ὁ καῦμέ-

νος, μὰ . . . (κάνει σχήμα ὅτι ἦτο πτωχός). "Υστερα ἔκαμα σέ μία χήρα, μεγάλη κυρία, ἀλλὰ ἤθελε νά με πέρνει μαζύ της εἰς τὸν περίπατο. Ἐγὼ ἐντρεπόμενον καὶ ἔφυγα. Ἀπὸ 'κει ἔπῃγα σ' ἓνα μεγάλο ἀρχοντικό, ἰσὲ μία πρεσβεία· ὄλο καρότσες καὶ δοῦλοι μὲ χρυσὰ γαλόνια καὶ μὲ ψηλὰ καπέλλα, . . . καινούρια, ὄχι σὰν τὸ δικό μου! . . . Γύρεψα κ' ἐγὼ νά μου δώσουν σουρτοῦκο μὲ γαλόνια, ἀλλὰ μοῦ εἶπαν πῶς δὲν κάνει, γιατί δὲν εἶμαι εὐμορφος . . . Θύμωσα κ' ἐγὼ κ' ἔφυγα . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τὸ λοιπὸν ἀπὸ παντοῦ ἔφυγες, ἀπὸ κανένα μέρος δὲν σ' ἔδιωξαν.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Νά με διώξουν; ἐμένα; καὶ τί ἔχω; τὴν δουλειά μου τὴν κάνω καὶ μὲ το παραπάνω. Τίμιος εἶμαι . . . ξέρω καὶ τὰ γραμματάκια μου.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ξεύρεις καὶ γράμματα;

ΘΟΔΩΡΗΣ (κατανεύων).

Οὐμ! οὐμ! καὶ . . . κάτι ἑλληνικούλια . . .

ΣΤΑΜΑΤΑ (εἰσερχομένη, δίδει τὰ ἔμματοῦάγια εἰς τὸν Θανάσην).

Ὅριστε.

ΘΑΝΑΣΗΣ (ἀναγινώσκων).

"Α! μπράβο! καλὰ ἀποδεικτικὰ ἔχεις.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Δὲν σοῦ τῶλεγα ἐγώ;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Σέ κρατῶ τὸ λοιπὸν. Θὰ σοῦ δίδω δέκα δραχμὰς τὸν μῆνα.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Σὰν λίγαις δὲν εἶνε, ἀφεντικό;

ΣΤΑΜΑΤΑ.

"Ε, παιδί μου! ταίς δραγμαῖς δέν ταίς κάνουν ἢ κόταις·
κατάλαβες;

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ταίς κάνουν ὅμως οἱ μπακάλ . . . μέ συμπάθειον, οἱ
παντοπώληδες, ἤθελα νά εἰπῶ.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Καλά, καλά! ἂν εὐχαριστηθῶ, σοῦ ταίς κάνω ἔνδεκα.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ἀφέντη, ἔνδεκα εἶνε ἄσχημος ἀριθμὸς, δέν ταίς κάνεις
καλλίτερα δώδεκα.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

"Οχι! ὄχι!! Δάχης καί τὰ πλουστικά σου.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

"Οσο γι' αὐτὸ (βλέπων ἑαυτὸν) δέν μέ πολυμέλει.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Καί τὸ φαγί σου.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

"Α, ναί! . . . μά πολὺ φαγί ὅμως . . . γιὰ νά γίνεται καί
ἡ δουλειά πολλή· νηστικὸ ἀρκούδι δέν χορεύει. (Πρὸς τὴν
Σταμάταν μειδιῶν ἠλιθίως) Ἀλήθεια, κυρά, τὸ πρωῖ κανένα
καφεδάκι δέν δάχουμε . . .; Μν μέ βλέπης ἔτσι. ἐγὼ ἔκαμα
σέ σπήτια σημαντικά, εἶμαι καλομαθημένος . . . τώρα ξέ-
πεσα ὁ κακομοίρης!

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Νά τα! Δά σοῦ ψήνωμεν καί καφέ τώρα.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Τὸν ψήνω μονάχος μου, κυρά! Βλέπεις, συνήθισα κάθε
πρωῖ νά βουτῶ ἓνα ἠκατοσταράκι στὸν καφέ.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Καλά, καλά, βλέπομεν! "Ακουσε τώρα ταις δουλειαις ποῦ δὲ κάνης. (Ὁ Θεοδωρῆς ἴσταται μεταξὺ τοῦ Θανάση καὶ τῆς Σταμάτας, οὕτως ὥστε ἀναγκάζεται νὰ ἐπιστρέφεται ἐκάστοτε πρὸς ἐκάτερον αὐτῶν ὁμιλοῦντα.) Θὰ ἦσαι στὸ μαγαζί.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Καὶ στὸ σπῆτι καμμια φορά.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θὰ σκουπίζης το πρῶτὸ τὸ μαγαζί.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Καὶ τὴν αὐλὴ τοῦ σπητιοῦ.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θὰ πουλῆς ἐλθαίς σαρδέλαις, τυρί . . .

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Θὰ φέρνης καὶ στὸ σπῆτι τὸ τακτικὸ τῆς ἡμέρας.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θα καθαρίζης τὰ ράφια καὶ δὲ ξεσκουπίζης.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Θὰ πλένης τὰ πιάτα.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θὰ βοηθᾷς στὸ φόρτωμα καὶ στὸ ξεφόρτωμα.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Θὰ κόφτης ξύλα καμμιά φορά.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θὰ πηγαίνης . . .

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Θὰ ἔρχεσαι . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θὰ . . .

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Θά . . .

ΘΟΔΩΡΗΣ, (ὅστις κατ' ὄλον αὐτὸ το διάστημα στρέφεται ὅτε μὲν πρὸς τὸν Θανάσην, ὅτε δὲ πρὸς τὴν Σταμάταν, λαμβάνει τὴν κεφαλὴν του διὰ τῶν δύο του χειρῶν).

"Ε! ἀφεντικὰ μὲ συμπάθειο! μοῦ πιπιλίσαιτε τὸ μυαλό! δὲν μπορῶ ἐγὼ νὰ γίνω δύο κομμάτια γιὰ νὰ ἦμαι ὁ μισὸς ἐδῶ καὶ ὁ μισὸς στὸ μαγαζί.

ΘΑΝΑΣΗΣ, ΣΤΑΜΑΤΑ (συγχρόνως).

Τὸ μαγαζί εἶνε ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ σπῆτι.

Τὸ σπῆτι εἶνε ἀποπάνω ἀπὸ τὸ μαγαζί.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Καλὰ, καλὰ, κάνω ὅ,τι ἀγαπᾶτε! ἀλλὰ ἐν ἀνέσει.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

"Οχι, δὰ, νὰ νέσης.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ἐν ἀνέσει εἶνε ἐλληνικὸ, κοκκωνίτσα μου . . . Σὰ εἶπῃ μὲ τὸ βραχάτι μου.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Σὺ ξέρεις το λοιπὸν καὶ γράμματα.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ἐννοεῖται καὶ γάρ· ἔκαμα σ' ἐνὸς καθηγητοῦ, δασκάλου δηλαδή, ποῦ μ' ἔμαθε νὰ τοῦ μιλῶ ὄλο ἔτσι γραμματισμένα· Οὐ! ὅταν ἤμουνα εἰς αὐτόν, τὰ ἤξευρα καλὰ . . . τώρα τ' ἀλησμόνησα· ἀλλ' ἂν τ' ἀρχίσω πάλι . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Καλὰ, πήγαινε τώρα κάτω στὸ μαγαζί.

(Ὁ Θεοδωρῆς κινεῖται νὰ φύγῃ.)

ΣΤΑΜΑΤΑ.

"Αφησέ τον νὰ τὸν στείλω πρῶτα σ' ἓνα δέλημα.

(Ὁ Θεοδωρῆς ἴσταται.)

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ύστερώτερα, τώρα πρέπει νὰ πάη στο μαγαζί.

(Ὁ Θεόδωρὸς κινεῖται καὶ πάλιν νὰ φύγη.)

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Μιὰ στιγμή' δὲν ἄργεῖ.

(Ὁ Θεόδωρὸς ἑσταται καὶ πάλιν.)

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Γυναῖκα, τὸ παραξήλωσες.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Τὸ λοιπὸν, ἀφεντικά; φαίνεται πῶς δὲν εἶ πάγω που-
θενά.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἄκόμη ἐδῶ εἶσαι;

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Πάω, πάω. (Φεύγει δραμαῖος.)

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

Θανάσης καὶ Σταμάτα.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Πάει καὶ αὐτὴ ἡ σκοτοῦρα ἀπὸ τὸ κεφάλι μου. (Οἶονεὶ
ἀνακουφισθεῖς.) Ἄ! Νὰ ἰδοῦμε τώρα καὶ τὴν ἄλλην.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ποίαν ἄλλην!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ὅριστε! μοῦ κάνει τώρα καὶ τὴν ἀνήξερη. (Πρὸς τὴν
Σταμάταν.) Τὴν σκοτοῦρα τῆς κυρᾶς κόρης σου, τῆς κοκ-
κίνας Μαριγῶς.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ἐ! καὶ τί σοῦ ἔκαμε πάλι τὸ καῦμένο τὸ κορίτσι καὶ
φωνάζεις; Ἐκεῖνο τὸ καῦμένο σὲ κυττάζει ἴστα μάτια.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἄρ' αὐτὸ εἶνε δὰ ἴσα ἴσα ποῦ μέ θυμόνει. Τὰ κο-
ρίτσια πρέπει νὰ κυττάζουν χάμω ἔταν τοὺς μιλή ὁ πατέ-
ρας τους, καὶ ὄχι ἴστα μάτια, κυρά Θανάσαινα, τὸ κατα-
λαβαίνεις;

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Καὶ τί θέλεις τώρα νὰ εἰπῆς μ' αὐτό;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θέλω νὰ εἰπῶ πῶς σήκωσε κεφάλι· πῶς ἄρχισε νὰ μοῦ
λέη θέλω καὶ θέλω· καὶ αὐτὰ ἐμένα δὲν μ' ἀρέσουν.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Μὰ σέ τί ἀπάνω;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἀπάνω στὴν πανδρεία της, ὀρίστε! τὸνοιωσες τώρα ποῦ
μοῦ κάνεις καὶ σὺ τὴν ὄσια Μαρία;

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Καλὰ δὰ, μὴ φωνάζης.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Φωνάζω, λέει· βέβαια φωνάζω· τί δὰ εἰπῆ αὐτὸ, ὁ πα-
τέρας νὰ λέη ναι καὶ ἡ κόρη νὰ λέη ὄχι. Τί νοικοκύρης
εἶμαι τὸ λοιπὸν ἐγώ;

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Μὰ, Θανάση μου, εἰς αὐτὸ ἔχεις ἄδικο.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἔτσι εἶ!

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ὁ λόγος σου γίνεται εἰς ὅλα τὰ πράγματα καὶ πρέπει
νὰ γίνεται. Ἄλλ' ὅταν ἦνε διὰ τὴν τύχην τοῦ κοριτσιοῦ
μας, σὰν νὰ πρέπη μοῦ φαίνεται νὰ βρωτήσουμε καὶ αὐτου-
νοῦ τὴ γνώμη του.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Σὺν νὰ πρέπει σοῦ φαίνεται! "Α! μωρὲ γειά σου, γυναῖκα· κατάλαβα πῶς πήρε καὶ σένα τὸ κεφάλι σου ἀέρα. Δὲν μοῦ λές, παρακαλῶ, ὅταν σὲ πάνδρειψε τὴν εὐγενεία σου ὁ πατέρας σου σὲ βώτησε πρῶτα τὴ γνώμη σου, ἢ σ' ἐκλείδωνε μάλιστα ὅταν ἐρχόμουν στὸ σπῆτι, γιὰ νὰ μὴ σὲ ἰδῶ; Ὅταν στεφανώδηκαμε σὲ πρωτοεῖδα καὶ μὲ πρωτοείδες· τὸ θυμάσαι;

ΣΤΑΜΑΤΑ. (Θωπευτικῶς.)

Ἄκους λέει ἂν τὸ θυμοῦμαι;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τὸ λοιπόν;

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Μὰ τότε ἦταν ἄλλοι καιροὶ, Θανάση μου. Ὁ κόσμος βλέπεις ἄλλαξε τώρα.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ὁ κόσμος χάλασε, πὲς καλλίτερα. Τί νὰ γείνη! μοῦ ἦταν γραφτό μου νὰ μάθω τώρα, πενήντα χρονῶν ἄνθρωπος, ὅτι πρέπει νὰ μὲ τραβᾷ ἡ κόρη μου ἀπὸ τὴν μύτη καὶ ἡ γυναῖκά μου νὰ τῆς λήη μπράβο.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Μὰ, Θανάση μου, ἐκείνη δὲ ζήση μὲ τὸν ἄνδρα της, δὲν δὲ ζήσωμε ἐμεῖς.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Μήπως ἐγὼ λέγω τὸ ἐναντίου;

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Πῶς θέλεις τὸ λοιπόν νὰ ζήση καλὰ ἡ κόρη σου μὲ ἕναν ἄνδρα ποῦ δὲν τὸν θέλει;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Δὲν τὸν θέλει, δὲν τὸν θέλει τὸν ἴδιο ψαλμὸ μου 'πιασες

καὶ σύ. Αὐτὰ εἶνε ἀνοησίαις! Τί δὲ εἶπῃ δὲν τὸν δέλει;
Θὰ τὸν δελήση, σὰν τὸν πάρη. "Ὅχι, τί ἀγαπᾶς τὸ λοιπόν;
νὰ κάμη ἐργολαβίαν πρῶτα κανένα χρόνο μὲ κανένα ὁμορφο-
νειὸ ἀπὸ ἐκείνους ποῦ ἔχουν ἄδειο τὸ κεφάλι καὶ ἄδεια
τζέπη . . . ποῦ φοροῦν χειρόκτια καὶ κρατοῦν μπαστοῦνι, —
ἄς ἦναι καλὰ τὰ "ἐν Πειραιεῖ". — Ν'ἀνάψῃ τὸ μυαλό της
καλὰ καλὰ, καὶ ὕστερα . . . Ἀλήθεια, καλὰ ποῦ τὸ συλλο-
γίσθηκα, δὲν μοῦ λές, κυρὰ Σταμάτα, μὴ τύχη πραγμα-
τικῶς καὶ τρέχη τίποτες τέτοιο; Ἐὰν νὰ μοῦ μυρίζῃ κᾶτι.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Τί σοῦ μύρισε πάλι; γιὰ νὰ ἰδοῦμε!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ξεύρω κ' ἐγώ; . . . σένα φωτῶ νὰ μοῦ τὸ εἶπῃς, μήπως
ἡ κόρη μας ἔβαλε στὸ μάτι κανέναν ἀπ' αὐτοὺς τοὺς τσα-
λαπετεινοὺς καὶ . . .

ΣΤΑΜΑΤΑ. (Στενοχωρουμένη.)

"Α πᾶ, δὲν τὸ πιστεύω.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Μὰ τότε λοιπόν, τί διάβολος ἐμβῆκε εἰς τὸ κεφάλι της
καὶ δὲν δέλει τὸν κύρ Νικολῆ.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

"Ακουσε, σέ παρακαλῶ! "Ας εἰποῦμε καὶ τοῦ καυμένου
τοῦ κοριτσιοῦ τὸ δίκηο. Εἶνε τώρα πράγμα αὐτὸ ποῦ συλ-
λογίσθηκες; Ἡ Μαριγώ μας μὲ τὰ γράμματά της, μὲ τὰ
γαλλικά της, μὲ τὸ χορό της, μὲ τὸ πιάνο της, ἔς ἓνα λόγο
μὲ τέλεια ἀνατροφή νὰ πάρη τὸν κύρ Νικολῆ . . . χάθηκε
ἓνα παλληκάρι γραμματισμένο, ἐξυπνο, ποῦ νὰ ξέρη ἀπὸ
κόσμο, νᾶχη καμμίαν δέσιν . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θέσι; ὄμορφο πράγμα! νὰ κάνη τὸ μάτι του νὰ! για πεντάρια. Νὰ τὸν βάζουν σήμερα, καὶ νὰ τὸν βγάξουν αὔριο, σὰν τὰ ἄλογα στὸ μύλο.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Μὰ συλλογίσου, ἄνδρα, ἡ ἀνατροφή τῆς κόρης μας γιὰ τὸν κύρ Νικολῆ εἶνε; γι' αὐτὸ τὴν εἶχες τὴν κόρη σου πέντε χρόνια ἴστην Ἑταιρεία, γιὰ νὰ τῆς δώσης ἓνα πραγματευτή; Τί θὰ κάμη τὰ γαλλικά της μὲ τὸν κύρ Νικολῆ, σέ παρακαλῶ;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ὁ Νικολῆς πῆγε δυὸ καλοκαίρια στὴν Μαρσίλια, κυρά μου, τὸ ξέρεις; καὶ τὰ γαλλικά τὰ μιλεῖ νερό.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Μάλιστα . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἐπειτα δὲν μοῦ λές καὶ τὸ ἄλλο; τί τὰ θέλει τὰ γαλλικά μὲ τὸν ἄνδρα της; ἄς μιλή τὸ μπαμπὰ της τὴν γλώσσα.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ἄφου τᾶμαθε, τί θὰ τὰ κάμη;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἄς ἀγοράση ἓνα παπαγάλλο νὰ τὰ μιλή μαζί του . . . Τέλος πάντων, νὰ μὴ χάνωμεν τὰ λόγια μας, κυρά Σταμάτα, ἡ Μαριγὼ θὰ πάρη τὸν κύρ Νικολῆ, ξεμπέρδευσε.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Καλὰ τὸ λοιπὸν, κ' ἐγὼ σοῦ λέω πῶς δὲν θὰ τὸν πάρη.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Κ' ἐγὼ σοῦ λέω πῶς θὰ τὸν πάρη!

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Δέν δά τόν πάρη!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θά τόν πάρη!

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Δέν δά τόν πάρη;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θά τόν πάρη! δά τόν πάρη! . . .

(Κτυπά τήν μίαν χεῖρα ἐπὶ τῆς ἄλλης.)

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Δέν δά τόν πάρη, δέν δά τόν πάρη, δέν δά τόν πάρη.

(Φεύγει κτυπῶσα τήν μίαν χεῖρα ἐπὶ τῆς ἄλλης.)

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

ΘΑΝΑΣΗΣ, μόνος.

(Ἄφου παρηκολούθησεν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς τὴν Σταμάταν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν.) Νά γυναῖκα, νά μάλαμα! πῶς δέν μου πέφτει ἀποπληξία, κ' ἐγὼ ἀπορω. Ἄκοῦς ἐκεῖ κουραχάνια! Γαλλικὰ λέει καὶ χορὸ καὶ πιάνο καὶ ἀνατροφή καὶ κολοκύδια. Καὶ ποιὸς τῆς εἶπε τῆς κυρὰ Μαριώς νά τὰ μάδη αὐτὰ τὰ πράγματα; ἄς μὴ τὰ μάδαινε! ἐγὼ τὴν ἔστειλα σχολεῖο γιὰ νά μάδη νά διαβάζη, νά κάνη σωστὰ κάμμια σοῦμα, γιὰ νά μου κρατῆ τὰ κατάστιχα, νά μάδη βράσιμο, νοικοκυριὸ τοῦ σπητιοῦ. Ἐκείνη μου μαδε γαλλικά· ἄς τὰ βράση τώρα, νά πιῆ τὸ ζουμί τους. Δέν θέλω γαλλικά ἐγὼ, γαλλικά δέν θέλω . . . δέν μου χρειάζονται ἐμένα γαλλικά . . . Ἄλλο τί κάθουμαι ἐδῶ καὶ δέν καταβαίνω στὸ μαγαζί (ἐξάγει ἐκ τοῦ κόλπου του ἓν μέγα ἀργυροῦν ὠρολόγιον.) Ἡ ὥρα εἶνε δύο . . . καὶ καρτερῶ καὶ

πρᾶμμα ἀπὸ τὸν Περαιᾶ. Ἄς πάγω. (Διευθύνεται πρὸς τὴν θύραν καὶ ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς φλιᾶς συναντᾶται μετὰ τοῦ Κωνσταντίνου εἰσερχομένου.)

ΣΚΗΝΗ Ζ΄.

Κωνσταντῖνος (προσκόπτων κατὰ τοῦ Θανάση ἐξερχομένου) καὶ Θανάσης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ἄ! κύρ Θανάση, pardon.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Μὲ συμπάθειο! μὰ κύτταζε λίγο καὶ ἐμπρὸς σου, βρὲ ἀδελφέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Μὲ συγχωρεῖτε, κύρ Θανάση. (Χαιρετίζει.)

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἄ! ὦ κύρ Κωνσταντῖνος! τί κάμνετε, κύριε Κωνσταντῖνε, εἶσθε καλά; (Τῷ δίδει τὴν χεῖρα.)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (λαμβάνων αὐτήν.)

Πολὺ καλά, εὐχαριστῶ, καὶ τοῦ λόγου σας;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Σᾶς εὐχαριστῶ σας, τοῦ λόγου σας;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (γελοῦν).

Σᾶς εὐχαριστῶ σας, τοῦ λόγου σας;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Σᾶς προσκυνῶ σας, τοῦ λόγου σας εἶσθε καλά;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Καλά, καλά, πολὺ καλά.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Χαίρομαι, κύρ Κωνσταντίνε, χαίρομαι. Καί τί ἀέρας, νάχουμε καλὸ βῶτημα, σ' ἔφερε καί ἀπὸ τὰ μέρη μας;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Δύο εἰδῶν ἀέρες, κύρ Θανάση· ὁ ἓνας βορειᾶς, δυνατὸς ἀέρας . . . καί ὁ ἄλλος μικρὸ ἀεράκι . . . σὰν νὰ εἰποῦμε καλοκαιρινό.

ΘΑΝΑΣΗΣ. (Καθ' ἑαυτόν.)

Πῶς διάβολο μιλοῦνε αὐτοὶ οἱ γραμματισμένοι, δέν τοὺς καταλαβαίνει κανεὶς. (Δυνατά.) Δηλαδή, σὰν νὰ εἰποῦμε . . .

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ἄς ἀρχίσουμε πρῶτα ἀπὸ τὸ μικρὸ ἀεράκι . . . ἤλθα νὰ σοῦ πληρώσω ἓνα μικρὸ λογαριασμὸ τῆς πρεσβείας . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Εὐχαριστῶ, κύρ Κωνσταντίνε, δέν κάθουσαι;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Εὐχαριστῶ (κάθεται). Ἄς σοῦ εἰπῶ τώρα καί διὰ τὸν δυνατὸν ἀέρα, τὸν βορειᾶ, καί ὕστερα κυττάζουμε τοὺς λογαριασμούς. Ἐγὼ, κύρ Θανάση, εἶμαι τριάντα χρόνων.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Νὰ τοὺς χιλιάσης, κύρ Κωνσταντίνέ μου, νὰ τοὺς χιλιάσης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ἐχω τὴν δέσιν μου εἰς τὴν πρεσβείαν, τὸ ἐδικόν μου ἐπάνω κάτω τὸ ἔχω . . . μὲ λίγα λόγια καλοζῶ, καί μοῦ περισσεύει νὰ οἰκονομῶ καί κάτι διὰ τὰ γηρατειά μου.

ΘΑΝΑΣΗΣ. (Γελῶν.)

Χά! χά! χά! πῶς ἀγαπᾶς τοὺς χωρατάδες, κύρ Κωνσταντίνε· ἀπὸ τώρα διὰ τὰ γηρατειά σου; Ἄμ' ἐγὼ ὁ καῦμενος τί νὰ εἰπῶ;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Τοῦ λόγου σου; αὐτὸ μᾶς ἔλειπε! "Ἄς ᾔνε καλὰ ὁ καφές καὶ ἡ ζάχαρη, κύρ Θανάση . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τίποτε, κύρ Κωνσταντῖνε, τίποτε . . . κεσάτι διαβολεμένο . . . τὸ ἐμπόριο ἔκαμε στάσι (Ἄναστενάζων) "Ἄχ! ἄς ᾔνε καλὰ ἡ βουλή καὶ οἱ βουλευτάδες . . .

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Σ' αὐτὸ ἔχεις δίκηο, κύρ Θανάση . . . ἀλλ' ἄς ἀφήσωμεν αὐτά . . . τί ἔλεγα; . . . ἅ, ναί! Τὸ λοιπὸν, κύρ Θανάση, ἐσυλλογίσθηκα πῶς εἶνε καιρὸς νὰ πανδρευθῶ.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Αἴ! ἡ ὥρα ἡ καλή . . .

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Τοῦ ἀνυπάνδρου ἡ ζωὴ εἶνε σὰν κρύο φαγι': ἄνοστη, κύρ Θανάση, ἄνοστη . . . Καὶ ἔπειτα, ἀδελφέ, σοῦ πονεῖ τὸ κεφάλι σου, καὶ δὲν ἔχεις ἕναν ἄνθρωπο νὰ σοῦ δώσῃ ἕνα ποτήρι νερὸ, καὶ ἂν πεθάνῃς, φοφῆς σὰν σκύλος, καὶ κοκαλιάζεις πρὶν τὸ πάρουν μυρωδιὰ οἱ γείτονες.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

"Ἄφησε αὐτὴν τὴν ὀμιλίαν, κύριε Κωνσταντῖνε· μοῦ χάλασες τὴν διάθεσι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

"Ἄς ᾔνε . . . ἀπεφάσισα τὸ λοιπὸν, καθὼς σοῦ προεῖπα, νὰ ὑπανδρευθῶ καὶ . . . χωρὶς στριφογυρίσματα, ἦλθα νὰ σοῦ ζητήσω . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τὴν συμβουλήν μου; Νὰ σοῦ εἰπῶ, κύρ Κωνσταντῖνε . . . εἶδες πῶς εἶπες προτήτερα, πῶς ἡ ζωὴ τοῦ ἀνύπανδρου

μοιάζει κρύο φαγί; Ἐγὼ σοῦ λέω τὸ λοιπὸν, πῶς ἢ πανδρειά μοιάζει μὲ φαγί ποῦ καίει. Ξέρεις νὰ τὸ φουσήσης νὰ κρυώσει; πάει καλά. Δὲν ξέρεις; σοῦ καίει τὴν γλῶσσα καὶ κάνεις φουσκαλίδες. Ἡ γυναῖκα, κύρ Κωνσταντῖνε, εἶνε ζόρικο πρᾶμμα, πολὺ ζόρικο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ὅλ' αὐτὰ τὰ συλλογίσθηκα, κύρ Θανάση, κ' ἐγώ· τώρα ὅμως . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τὰ συλλογίσθηκες; το πιστεύω, γιατί εἶσαι φρόνιμο παιδί. Αἴ! πιστεύεις τὸ λοιπὸν πῶς μπορείς μὲ μία γυναῖκα νὰ τὰ βγάλῃς στὸ κεφάλι; . . .

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (καθ' ἑαυτόν).

Χμ! . . . Ὁ σκοπὸς δὲ εἶνε νὰ μὴ τὰ βγάλωμε 'στὸ κεφάλι . . . (δυνατά.) Ὅσον δι' αὐτὸ, κύρ Θανάση . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Αἴ! τότε λοιπὸν, μὲ τὴν εὐχὴ τοῦ Θεοῦ καὶ μὲ τὴν δικήν μου, παντρέψου. Ἄλλα . . . γιὰ νὰ σέ συμβουλευσω καλλίτερα — σὺ τὸ ξεύρεις πῶς θέλω τὸ καλὸν σου — πρέπει (μειδιῶν) νὰ μοῦ εἰπῆς καὶ τὴν νύφη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Θέλεις νὰ τὴν μάθῃς, κύρ Θανάση;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἄν δὲν σέ πειράζῃ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Πές μου ὅμως προτιήτερα, σέ παρακαλῶ, πῶς σοῦ φαίνομαι διὰ γαμβρός;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Καλός και άξιος, παιδί μου· αλλά τί μ' έρωτᾶς έμένα; δέν είμα, έγώ ή νύφη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

"Άς ήνε· έγώ ήθελα νά ξεύρω τήν γνώμη σου. Νομίζεις τὸ λοιπὸν πῶς μία καλή νοικοκυροπούλα μπορεί νά μέ πάρη, αἰ;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Άκοῦς εκεί;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Παραδείγματος χάριν ή κοκκωνίτσα Μαριγώ!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Π . . . π . . . π . . . πῶς; ή κόρη μου;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Τρόμαξες, κύρ Θανάση;

ΘΑΝΑΣΗΣ (συνερχόμενος).

"Όχι δά . . . αλλά . . . ή κόρη μου . . . εἶνε μικρή ακόμα ή καυμένη . . . κουτάβι πρᾶμμα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

"Έλα τώρα, μικρή! . . . Για τόν κύρ Νικολή τάχα δέν εἶνε μικρή, για μένα εἶνε μικρή;

ΘΑΝΑΣΗΣ (άμηχανῶν).

Ποῖον . . . κύρ Νικολῆ;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

"Άφης' τ' αὐτά, κύρ Θανάση· καταλαβαίνω πῶς δέν θέλεις να μοῦ δώσης τήν κόρη σου . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Δέν εἶν' αὐτὸ, στή ζωή μου, άλλα, ξέρεις . . . Άλήθεια

μέ συγχωρεῖς (κυττάζει τὸ ὰρολόγιόν του), ἡ ὠρα εἶνε περασμένη, κοντεύουν δυόμισυ καὶ πρέπει νὰ κατέβω στὸ μαγαζί.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

"Ἦδελα ὄμως νὰ σοῦ εἰπῶ, κὺρ Θανάση . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Πᾶμε, πᾶμε κάτω, καὶ ἐκεῖ κυττάζουμε μία στιγμή καὶ τὸ λογαριασμό (ἑωπευτικῶς). Δῖ! (λαμβάνει αὐτὸν ἐκ τοῦ βραχίονος καὶ πορεύονται ἀμφότεροι πρὸς τὴν θύραν.) Πᾶμε . . . πᾶμε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (ἐξερχόμενος κατόπιν τοῦ Θανάση).

Μοῦ κάμνεις ὄμως ἄδικο, κὺρ Θανάση, πολὺ ἄδικο· καὶ στὴν κόρη σου κάμνεις ἄδικο γιὰτὶ νὰ ξέρης πῶς ἡμεῖς . . .
(Ἡ φωνή του ἐξακολουθεῖ ἄπισθεν τῆς σκηνῆς).

Σ Κ Η Ν Η Η'.

ΜΑΡΙΓΩ (μόνη).

(Ἐξέρχεται δεξιόθεν, περιβλέπει κύκλω, εἶτα δὲ διευθύνεται πρὸς τὴν θύραν τοῦ βάρους ὅθεν εἶχεν ἐξέλθει ὁ πατήρ της μετὰ τοῦ Κωνσταντίνου· Προβάλλει τὴν κεφαλὴν μετὰ δειλίας καὶ φωνάζει).

Ψτ! Ψτ! (πρὸς τὸ κοινόν) δὲν ἀκούει (πρὸς τὴν θύραν). Ψτ!
Ψτ! (πρὸς τὸ κοινόν.) "Α! μὲ ἤκουσεν, ἔρχεται.

(Ἐπιστρέφει δρομαία, κάθεται παρὰ τὸ τραπέζιον, καὶ λαμβάνει τὸ ἐργόχειρόν της προσποιουμένη ἀδιαφορίαν.)

Σ Κ Η Ν Η Θ'.

ΜΑΡΙΓΩ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (εἰσερχόμενος).

Κάποιος μ' ἐφώταξε νομίζω. "Α! κυρία Μαριγώ . . .
(χαιρετίζει).

ΜΑΡΙΓΩ (προσποιουμένη έκπληξιν).

Ἄ! σεῖς εἶσθε, κύριε Κωνσταντῖνε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Πῶς ἐγὼ εἶμαι; δὲν μ' ἐφωνάξατε σεῖς πρὸ ὀλίγου;

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἐγώ; πότε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (κατ' ἑαυτόν).

Ἄ! ἡ Κυρία ἐτελειοποιήθη! ἔχομεν καὶ προσποιήσεις τώρα! (δυνατά.) Μὲ συγχωρεῖτε, ἐνόμισα ὅτι μὲ ἐφωνάξατε καὶ δι' αὐτὸ ἐπέστρεψα.

ΜΑΡΙΓΩ.

Εἶνε ἀνάγκη νὰ σᾶς φωνάξῃ κανεὶς διὰ νὰ ἔρχεσθε νὰ μᾶς βλέπετε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (μετὰ προσπεποιημένης τρυφερότητος).

Μαριγώ μου, μὴ μὲ ἀδικῆς.

ΜΑΡΙΓΩ.

Μαριγώ σας; ἀφήτε δὰ, ἀκόμη δὲν ἔγινα Μαριγώ σας . . . κινδυνεύω μάλιστα νὰ γίνω Μαριγώ τοῦ κυρ Νικολῆ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Καὶ δὲν τὸ ἔμαθα νομίζεις; φαντάσου μάλιστα ὅτι ὁ κυρ Νικολῆς αὐτὸς εἶχε τὴν αὐθάδειαν νὰ μ' ἐρωτήσῃ χθὲς εἰς τὸ μαγαζί του, ὅπου ἐπῆγα ν' ἀγοράσω ἓνα ζευγάρι γάντια . . .

ΜΑΡΙΓΩ.

(Διακόπτουσα αὐτόν καὶ βλέπουσα τὰ χειρόκτιά του.)

Τί ὠραῖον χρῶμα ἔχουν τὰ γάντια σου!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ἄ! ἄλλα γάντια, μίαν φορὰν μόλις τὰ ἐφόρεσα καὶ ἐσχίσθησαν. Εἶχε λοιπὸν τὴν αὐθάδειαν νὰ μὲ ἐρωτήσῃ

περὶ σοῦ. Ἦξευρε φαίνεται ὅτι ἔρχομαι ἐδῶ καὶ ἴθις νὰ μάτῃ ἂν ἦσαι καλὴ, ἂν ἦσαι νοικοκυρά. . .

ΜΑΡΙΓΩ.

Καὶ σὺ τί τοῦ εἶπες;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Τί περιέργειαν ποῦ ἔχεις! δὲν συλλογίζεσαι τώρα πῶς θὰ ξεφορτωθῶμεν αὐτὸν τὸν κύρ Νικολῆ, ἀλλὰ θέλεις μάλιστα νὰ μάτῃς τί ιδέα ν ἐσχημάτισεν αὐτὸς περὶ σοῦ. . .

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἐλάτε δὰ, κύριε Κωνσταντῖνε. . . μὴ τὸ πέρνετε τόσο σοβαρὰ τὸ πρᾶγμα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Μαριγῶ, ἄφες τοὺς ἀστεϊσμούς, σὲ παρακαλῶ. Θέλεις νὰ γίνῃς κυρὰ Νικολίχη;

ΜΑΡΙΓΩ (γελῶσα).

Χά! χά! χά! αὐτὸ μᾶς ἔλειπε!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Λοιπὸν;

ΜΑΡΙΓΩ.

Λοιπὸν τί;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Τί; πρέπει νὰ ἐναντιωθῆς, νὰ εἰπῆς καθαρὰ εἰς τὸν πατέρα σου ὅτι δὲν τὸν πέρνεις τὸν κύρ πραγματευτῆ, ὅτι δὲν τὸν θέλεις, ὅτι δὲν πρέπει νὰ σὲ κάμῃ δυστυχῆ. . . νὰ κλαύσης, νὰ φωνάξῃς καὶ νὰ τοῦ εἰπῆς τέλος πάντων ὅτι ἂν ἐπιμένῃ, θὰ ἀποθάνῃς, θὰ δηλητηριασθῆς, ἢ. . . τοῦλάχιστον τοῦλάχιστον θὰ ὑπάγῃς νὰ κλεισθῆς εἰς κανέν μοναστήρι.

ΜΑΡΙΓΩ (μειδιῶσα).

Ὅλα αὐτά. . .

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Πῶς, ὅλα αὐτά;

ΜΑΡΙΓΩ (γελῶσα).

Χά! χά! χά! ἀνεγνώσατε πολλὰ μυθιστορήματα, κύριε Κωνσταντίνε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (ψυχρά).

“Ὅσα μυθιστορήματα ἐνοικιάζω ἀπὸ τὸ βιβλιοπωλεῖον, τ’ ἀναγινώσκετε πρῶτον σεῖς καὶ ἔπειτα ἐγώ.

ΜΑΡΙΓΩ.

Οὐ! τώρα πήρατε τὸ σοβαρὸν σας (μετὰ τινὰ παύσιν). Τί ἄσχημος ποῦ εἶσαι . . .

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

(Τὴν προσβλέπει ἐπὶ μικρὸν, εἶτα κατ’ ἑαυτόν.)

Νά πάρῃ ὁ διάβολος τὴν προικὰ σου, εἰδεμὴ ἤξευρα ἐγὼ τί γλῶσσα σοῦ ἐχρειάζεταιτο.

ΜΑΡΙΓΩ.

Λοιπὸν, κύριε Κωνσταντίνε, ἀκόμη δὲν διελύθη ἡ μελαγχολία σου; (πλησιάζουσα αὐτόν μετ’ ἐρωτοτροπίας.) Φαντάζομαι πόσον πρέπει νὰ μ’ ἀγαπᾶς διὰ νὰ μελαγχολῆς τόσο πολύ . . . πλήν, φίλε μου, νὰ σοῦ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν, ἔχεις πολὺ μελαγχολικὴν τὴν ἀγάπην (κατ’ ἑαυτήν). Ἔχε χάριν εἰς τὴν στολὴν ποῦ φορεῖς καὶ εἰς τὴν δέσιν σου . . . εἰδεμὴ ἤξευρα ἐγὼ πῶς δὰ σέ μετεχειριζόμεν (δυνατά). Λοιπὸν ἀκόμη;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ἀκούσατε νὰ σᾶς εἰπῶ, κυρία Μαριγώ . . .

ΜΑΡΙΓΩ.

“ὦ! ὦ! ἔχομεν τώρα καὶ πληθυντικούς, καὶ “Κυρία” . . . Τί ἄνοστος ποῦ εἶσαι!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ἄφῃτε, σᾶς παρακαλῶ, τὰς ἀστειότητας· πρόκειται περὶ τοῦ γάμου μας . . . περὶ τοῦ μέλλοντός μας.

ΜΑΡΙΓΩ.

Περὶ τῆς ἀποκαταστάσεώς μας, περὶ τοῦ βίου μας. Χά! χά! χά!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Μὰ λοιπὸν, ὦ ἀ τελειώσετε;

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἐγώ; ἐτελείωσα· περιμένω νὰ τελειώσετε καὶ σεῖς.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Καλά! . . . ἀλλὰ σᾶς εἰδοποιῶ ὅτι ἡ ὑπομονή μου ἔχει ὅρια!

ΜΑΡΙΓΩ.

Ναί; καὶ ἐγὼ τὴν ἐνόμιζα ἀπεριόριστον, ὡς τὴν ἀγάπην σου· μήπως καὶ αὐτὴ ἔχει ὅρια;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Δὲν ἤξεύρω. . . .

ΣΚΗΝΗ Γ΄.

Οἱ προηγούμενοι καὶ **ΘΟΔΩΡΗΣ.**

(Εἰσερχόμενος ἐκ τῆς θύρας τοῦ βάλτους.)

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Κοκωνίτσα, κοπιάστε μιὰ στιγμή ποῦ σᾶς ζητεῖ ὁ πατέρα σας.

ΜΑΡΙΓΩ (πρὸς τὸν Θεοδωρῆν).

Τώρα εὐθύς (πρὸς τὸν Κωνσταντῖνον). Δὲν τὸ ἤξεύρετε; σᾶς ἀφίνω λοιπὸν μιὰν στιγμήν μόνον ἕως ὅτου τὸ εὔρετε, καὶ μετὸ λέγετε ἔπειτα (ἐξερχομένη χαιρετίζει διὰ τῆς χειρός). Ἄναβλεπόμεθα, κύριε Κωνσταντῖνε, ἀναβλεπόμεθα (φεύγει).

ΣΚΗΝΗ ΙΑ΄.

ΘΟΔΩΡΗΣ καὶ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

(Ἀκολουθῶν τὴν Μαριγὰ φεύγουσαν διὰ τοῦ βλέμματος.)

Ἄ! ἔτσι εἶνε; Πολὺ καλὰ, κυρία Μαριγώ, πολὺ καλὰ (μετ' ὀργῆς διευθυνόμενος πρὸς τὴν θύραν). Θὰ λογαριασθῶμεν καλλίτερα.

(Πλησιάζει πρὸς τὴν θύραν ὅπου συναντᾶται μετὰ τοῦ Θεωρῆ.)

ΘΟΔΩΡΗΣ (μετ' ἐκπλήξεως).

ᾠ! σιὸρ Κώστα! τρόμαξα νὰ σέ γνωρίσω, ἀδελφέ, τί γίνεσαι; πῶς περνᾷς; τόκα μιά!

(Τῷ τείνει τὴν χεῖρα.)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

(Δίδει τὴν χεῖρά του μετὰ δυσανεκείας. Κατ' ἰδίαν.)

Οὔφ! (Δυνατά.) Ἄ! σὺ εἶσαι Θεωρῆ.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ἐννοεῖται, ὅλος καὶ ὅλος. Ἐγὼ δὲν ἄλλαξα βλέπεις οὔτε μούρη οὔτε ροῦχα (κατ' ἰδίαν) μόνον πουκάμισο ἀλλάζω κάθε μῆνα (δυνατά), σὺ ὅμως (κυττάζει αὐτὸν ἀπὸ κορυφῆς μέχρι ποδῶν).

ᾠ! ᾠ! (Θωπεύει διὰ τῆς χειρὸς του τὰ ἐνδύματα τοῦ Κωνσταντίνου)
ᾠ! ᾠ! πιπί! καὶ χρυσᾶ, καὶ καπέλλο μὲ γαλόνι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

(Ἀποσύρεται φοβούμενος μὴ τὸν λερῶσῃ ὁ Θεωρῆς.)

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ἐ! ἀδελφέ, στάσου, δὲν θὰ σέ φάω! . . . νά! (σπογγίζει τὴν χεῖρά του εἰς τὴν ποδιά του.) Τί διάβολο, λησμόνησες ποῦ τρώγαμε μία φορὰ ψωμί κ' ἔλγαίς στὸ ἴδιο τραπέζι, ὅταν ἤμαστε καὶ οἱ δύο ὑπηρετᾶται εἰς τὴν πρεσβεία; . . .

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (δυσανασχετῶν).

Οὔ, καϋμένε Θεοδωρῆ, . . . περασμένα ξεχασμένα.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ξεχασμένα; μέ τὸ συμπάθειο, σιὸρ Κωστάκη, μέ τὸ συμπάθειο· ἐγὼ δὲν ταίς ξέχασα ταίς καλαῖς βραδυσαῖς ποῦ περνούσαμεν καὶ οἱ δύο στὸ μαγερεῖο, ὅταν ἐγὼ ἔπλενα τὰ πιάτα καὶ σὺ ἔτριβες τὰ μαχαιροπήρουνά, καὶ ἡ κυρὰ Ἄννετα ἔπλεκε κάλτσα καὶ μᾶς ἔλεγε κανένα παραμυθάκι· τί καλαῖς βραδυσαῖς, μωρὲ Κώστα; Συμᾶσαι;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (ἀμηχανῶν).

Ἄφησέ τα αὐτὰ τώρα! πέρασαν.

ΘΟΔΩΡΗΣ (ἀναστενάζων).

Πέρασαν βέβαια· ἀλλὰ σὺ μοῦ φόρεσες σουρτουῦκο μέ χρυσᾶ γαλόνια, καὶ ἐγὼ ὁ κακομοίρης (περιβλέπων ἑαυτὸν) φορῶ ἀκόμη λαδωμένη ποδιά! τί νὰ γίνῃ! Ὁ Θεὸς βλέπεις ἔκαμε ἐσένα εὐμορφο καὶ ἐμένα ἄσχημο! ἄς ἦνε! δὲν πειράζει. Ἐγὼ νὰ ξέρῃς, καϋμένε, δὲν λησμονῶ τὴν παλαιὰ φιλία! Τόκα τὸ λοιπὸν ἄλλη μία! (τείνει τὴν χεῖρά του) καὶ ἔχει ὁ Θεός.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

(Τῷ ἀρνείται τὴν χεῖρά του.)

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Τί; δὲν μοῦ δίνεις τὸ χέρι σου; περηφανεύῃς, σιὸρ Κώστα; σήκωσες τὴ μύτη σου βλέπω, . . . καλά!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (καθ' ἑαυτὸν).

Νὰ σὲ πάρῃ ὁ διάβολος, βρωμιάρη· (πρὸς τὸν Θεοδωρῆν) ὄχι καϋμένε Θεοδωρῆ . . . ἀλλὰ ξεύρεις . . .

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Δὲν ξεύρω· τί νὰ ξεύρω;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ξεύρεις, ἐγὼ . . .

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Τί πράγμα;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ἦλθα ἐδῶ . . .

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Γιὰ νᾶμπης δούλος; εἶνε ἀργά, πρόλαβα ἐγώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Οὐφ! ὄχι αὐτό.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ἄμτί;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Εἶχα σκοπὸ . . .

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Σὸν τί σκοπὸ; γιὰ νὰ ἰδοῦμε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Εἶχα σκοπὸ νὰ . . . (βλέπων γύρω του.) Μᾶς ἀκούει κανεὶς;

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ἐφυγὴ· λέγε ἄφοβα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Εἶχα σκοπὸ νὰ πανδρευθῶ.

ΘΟΔΩΡΗΣ (Δυνατά).

Νὰ πανδρευθῆς; κρῖμα στὴν παιδεία σου! μωρὸ πανδρεύεται ὁ κόσμος σὲ τέτοιους καιροὺς, Κώστα; . . .

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (κατ' ἑαυτὸν).

Νὰ πάρῃ ὁ διάβολος ταῖς φωναὶς σου. Ἄς τὸν πιάσω μὲ τὸ καλό. (Πρὸς τὸν Θεόδωρην.) Μὴ φωνάζῃς, καῦμένε Θεόδωρῆ, μὴ φωνάζῃς . . . Ἔ! (Τοῦ κτυπᾶ θωπευτικῶς τὸν ὦμον.)

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Καλὰ, ἄς ᾔνε! μὰ . . . Ὡὰ μ' ἔχῃς καὶ μένα στοὺς γάμους σου, αἶ;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ἐννοεῖται, ἐννοεῖται . . . (Τὸν κτυπᾷ καὶ πάλιν βωπευτικῶς εἰς τὸν ὦμον. Τὴν στιγμὴν αὐτὴν εἰσέρχεται ἡ Μαριγώ.)

ΣΚΗΝΗ ΙΒ΄.

Οἱ προηγούμενοι καὶ ΜΑΡΙΓΩ.

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἄ! . . . κύριε Κωνσταντίνε. εὐρίσχεσθε βλέπω εἰς τρυφερότητας μὲ τὸν ὑπηρέτην μας. Γνωρίζεσθε;

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Οὐ! εἴμεθα παλαιοὶ φίλοι, κοκκωνίτσα! κάμαμε μαζῇ δούλοι 'στὸ ἴδιο σπητικὸ· καλὸς νέος ὁ καυμένος, μόνον λιγάκι τεμπέλης πῶς εἶνε στὴν δουλειά . . . καὶ περήφανος . . . εἰδεμὴ καλὸ παιδί.

ΜΑΡΙΓΩ.

Τί πράγμα; . . . πῶς; . . .

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ἄλτ'δεῖα, κυρά! στὴ ζωὴ μου! νὰ, βιώτησέ τον.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

(Σύρει αὐτὸν ἀπὸ τοῦ φορέματος νὰ σιωπήσῃ.)

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Μὴ τὸ πολυτραβᾷς γιατί θὰ μείνη στὰ χέρια σου καὶ δὲν ἔχω ἄλλο . . .

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἄχ! Θεέ μου (κατ' ἰδίαν). Ἄς κάμω πῶς λειποθύμῳ. (Πίπτει ἐπὶ μιᾶς καθέδρας.)

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ἐλειποθύμησε! (πρὸς τὸν Κωνσταντῖνον) Γιατί ἐλειποθύμησε; (Τρέχει ἐπάνω κάτω ἀπὸ θύρας εἰς θύραν φωνάζων

Ἄφέντη! κυρά! ἡ κοκκιωνίτσα Μαριώ! . . . κυρά! ἀφέντη! ἡ κοκκιωνίτσα . . . κυρά! κοκκίωνα! . . . (πρὸς τὸν Κωνσταντῖνον, ἱστάμενος πάλιν αἴφνης ἐνώπιόν του) Γιατί ἐλειποδύμησε μωρέ Κώστα; . . .

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (ἀμηχανῶν καὶ τρέμων).

Γιὰ νὰ φεύγωμεν, λέγω ἐγώ. (Διευθύνεται πρὸς τὴν Σύραν, ἀλλὰ συναντᾶται μετὰ τοῦ εἰσερχομένου Θανάση.)

ΣΚΗΝΗ ΙΓ'.

Οἱ προηγούμενοι, ΘΑΝΑΣΗΣ (εἰσερχόμενος ἐκ τοῦ βάθρου) ΣΤΑΜΑΤΑ (εἰσερχομένη δεξιόθεν).

ΘΑΝΑΣΗΣ, ΣΤΑΜΑΤΑ.

(Συγχρόνως.) Τί εἶνε; τί τρέχει;

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Νὰ, ἡ κοκκιωνίτσα Μαριώ ἐλειποδύμησε.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ἄ! (Τρέχει πρὸς τὴν Μαριώ.) Μαριώ μου, τί ἔχεις, παιδί μου;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Δέν εἶνε τίποτε, δὲν περάση. (Πρὸς τὸν Θεοδωρῆν.) Ἦσουν ἐδῶ σύ;

ΘΟΔΩΡΗΣ (κατανεύων).

Οὐμ! οὐμ!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Διατί ἐλειποδύμησε;

ΘΟΔΩΡΗΣ.

(Κάμνει διὰ τῶν ὤμων σχῆμα ὅτι ἀγνοεῖ.)

ΜΑΡΙΓΩ (δι' ἀδυνατοῦ φωνῆς).

Αὐτός . . . αὐτός!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Αἴ! τί;

ΜΑΡΙΓΩ.

Εἶνε δοῦλος.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Καλὰ . . . τὸ ξέρω . . . σήμερα τὸν πήραμε!

ΜΑΡΙΓΩ.

Ὅχι αὐτός . . . ὁ ἄλλος . . . ἐκεῖνος!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ὁ κύρ Κωνσταντῖνος;

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Πῶς; τί; δοῦλος;

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Οὔμ! οὔμ! κάμαμε μαζῆ.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἐ! καὶ τί μὲ τοῦτο; . . .

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Πῶς, τί μὲ τοῦτο;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἄ, ἄ! τώρα κατάλαβα. Αὐτός λοιπὸν ἦτον ὁ ὁμορφο-
νειὸς, ποῦ εἶχατε στὸ μάτι, κυρὰ Σταμάτα, ἡ κόρη σου
καὶ σύ;

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ποῖος τὸ ἤξευρε, Θανάση μου, ποῖος τὸ ἤξευρε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (τρέμων).

Κύρ Θανάση, ἀποσύρομαι . . . δὲν θέλω . . . παραιτοῦμαι.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Παραιτεῖσαι; στάσου νὰ σὲ παραιτήσω πρῶτα ἐγώ. (Πε-
ριβλέπει ὡσεὶ ζητῶν ράβδον.)

ΘΟΔΩΡΗΣ.

(Ὦθεῖ τὸν Κωνσταντῖνον διὰ τοῦ ἀγκῶνος νὰ φύγη.)

Θέλεις ξύλο, ἀφέντη; . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Πᾶς καὶ σὺ στὸ διάβολο; (Βλέπων ὅτι ὁ Κωνσταντῖνος ἔφυγε.) Τό 'στριψε; κρῖμα, γιατί μ' ἔτρωγε τὸ χέρι μου σήμερα.

ΜΑΡΙΓΩ (ἀνισταμένη).

Πατέρα μου, καλέ μου πατέρα . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

"Ἐχεις ἀκόμη μοῦτρα νὰ μιλήσῃς;

ΜΑΡΙΓΩ.

Πατέρα μου, κάμνω ὅ, τι θέλεις . . . πέρνω ὅποιον θέλεις. Τὸν κύρ Νικολῆ, τὸν πέρνω.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ναῖσκε, τώρα καὶ ἄλλη μία φορά.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Τί;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ὁ κύρ Νικολῆς δέν τὴν θέλει πλειά.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ὁ κύρ Νικολῆς ὁ πραγματευτής; αὐτὸ μᾶς ἔλειπε.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Μάλιστα, ὁ κύρ Νικολῆς, ὁ πραγματευτής· δέν θέλει, λέει, γυναῖκα ποῦ κάνει ἐργολαβία, ποῦ κυττάζει τὸ φεγγάρι καὶ διαβάζει βρωμάντσα.

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἐγώ;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

"Οχι εγώ! εσύ βέβαια, χαλασμένο κεφάλι . . .

ΣΤΑΜΑΤΑ.

'Αμή τώρα; . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τώρα; ἄς καΐιση στην καραντίνα ὡς ποῦ νὰ ξεαρισθῆ
τὸ κεφάλι της ἀπὸ τὰ γαλλικά της, ἀπὸ τὸ πιάνο της, ἀπὸ
τὸ χορό της, καὶ ὕστερα βλέπομε.

ΤΕΛΟΣ.
